

laurier

blad

5

Emely (8):
“Waarom heb je een hart?”

6 Help,
mijn oren suizen

9

*Oktober
borstkankermaand*

12

Zaterdag 1 oktober

OPEN DAG

Moeder & Kind Centrum

Voorwoord

Laurierblad

De zomer is alweer ten einde...

Voor Laurentius was het een drukke zomer, maar het resultaat mag er zijn: een splinternieuw Moeder & Kind Centrum! Wij zijn trots op deze mooie nieuwe afdeling, waar de kinderafdeling, neonatologie, kraamafdeling en de verloskundige zorg zijn geïntegreerd volgens de principes van de gezinsgerichte zorg. Hier staan de behoeftes en wensen van het gezin centraal. Op 1 oktober mag u een kijkje komen nemen tijdens de open dag. Naast het Moeder & Kind Centrum hebben we ook een nieuw hart-longcentrum gerealiseerd, waarbij de poli's Cardiologie en Longgeneeskunde en de hart- en longfunctieafdelingen op één locatie te vinden zijn. Er staat nog meer (ver)nieuwbouw op het programma. U leest hierover meer op pagina 4 van dit blad.

Naast de (ver)nieuwbouw zetten we ook in op samenwerking met andere zorgpartners om onze zorg nog beter te maken. We zijn erg blij dat we in januari 2017 het gezamenlijk spoedplein kunnen openen, waarbij de Huisartsenpost en onze Spoedeisende Hulp op één plek bij elkaar worden gevestigd! U kunt dan voor alle spoedeisende zorg 's avonds, 's nachts en in het weekend terecht bij de 'Spoedpost' in het ziekenhuis. Dit is de nieuwe naam van onze toekomstige samenwerking, waarbij uiteraard ook de AmbulanceZorg betrokken is.

In dit prachtige blad leest u meer over actuele ontwikkelingen in ons ziekenhuis en gaan we nader in op een veel voorkomende klacht: oorsuizen. De 8-jarige Emely praat met dokter Göbel over het hart en we nemen een kijkje in ons Kenniscentrum voor Incontinentie en Verzakking. Ook brengen we een nieuwe ontwikkeling onder de aandacht bij de diagnose kanker. Tegenwoordig heb je als patiënt een groter aandeel in de keuze voor

een specifieke behandelmethode of ingreep. Waar het vroeger gebruikelijk was dat de arts de patiënt min of meer voorschreef wat er diende te gebeuren, ligt nu de nadruk op het gezamenlijk tot de juiste keuze komen voor een persoonlijk geschikte behandelmethode. Onze artsen vertellen hoe ze patiënten daarbij helpen.

Als laatste haken we in op de actualiteit met de borstkankermaand oktober. Op pagina 9 vindt u informatie over een nieuwe techniek op het gebied van het opsporen van borstkanker.

Wilt u meer weten over de onderwerpen in dit blad? Of heeft u ideeën en tips? Stuur dan een bericht naar communicatie@lzl.nl.

Ik wens u veel leesplezier!

Marja Weijers
Voorzitter Raad van Bestuur

Kort nieuws

Darmkankerchirurgie in Laurentius bij beste 25% van Nederland

In 2015 zat het Laurentius Ziekenhuis bij de top 25% best presterende ziekenhuizen van Nederland op het gebied van darmkankerchirurgie. Dit blijkt uit een jaarlijkse meting, uitgevoerd door de DSCA (Dutch Surgical Colorectal Audit). Hierbij worden de resultaten van het eigen ziekenhuis vergeleken met het landelijk gemiddelde. Korte wachttijden en erg weinig complicaties waren enkele van de goede uitkomsten voor Laurentius.

Chirurg-oncoloog Jeroen Leijten: "De onderzoeksdirecteur van het IKNL (Integraal Kankercentrum Nederland) heeft ons persoonlijk bericht dat onze resultaten bijzonder goed waren. Dit is te danken aan uitgebreid teamwork en een zorgvuldig opgezet zorgproces voor de patiënt met darmkanker in ons ziekenhuis. Wij zijn continu bezig om ons eigen handelen te evalueren en te verbeteren. En dat heeft er toe geleid dat we in 2015 tot de top van de Nederlandse ziekenhuizen behoren als het gaat om darmkankerbehandelingen. Bij de behandeling van één patiënt zijn wel 80 tot 90 medewerkers betrokken die allemaal een rol spelen: van het eerste bezoek aan het maag-darm-levercentrum tot aan de begeleiding na de operatie. Wij zijn blij met de goede resultaten uit dit onderzoek. Maar dit is voor ons slechts het begin. Wij steken er veel energie in om de zorg steeds verder te verbeteren."

Stem op Laurentius voor de Computable Award 2016

Het Laurentius Ziekenhuis is samen met ZorgDomein Nederland BV en huisartsenorganisatie Meditta genomineerd voor de Computable Awards 2016. Dit zijn ICT-prijzen, die worden toegekend aan bedrijven, projecten en personen die zich in het afgelopen jaar nadrukkelijk hebben onderscheiden. De nominatie geldt voor de categorie 'ICT-project van het jaar in de zorg'.

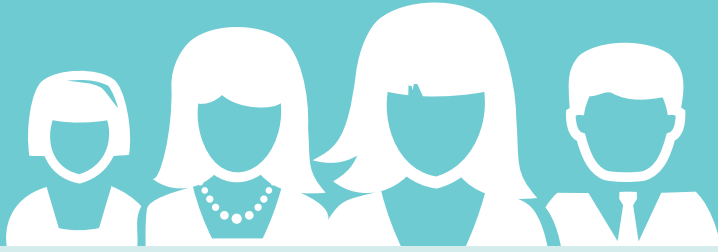
Primeur

ZorgDomein maakt het bij ons ziekenhuis en Meditta in de regio Roermond mogelijk om digitaal te verwijzen en diagnostiek aan te vragen. Laurentius is het eerste ziekenhuis in Nederland waarbij verloskundigen diagnostiek kunnen aanvragen via ZorgDomein. Door het digitale verwijzen kunnen wij nóg betere service bieden aan de patiënt en is de samenwerking tussen specialisten en huisartsen / verloskundigen verbeterd.

Vindt u dit ook een mooie ontwikkeling?

U kunt tot 1 oktober via www2.computable.nl/computable-awards/stem uw stem uitbrengen. De uitreiking van de Computable Awards vindt plaats op 1 november 2016. Alvast hartelijk bedankt voor uw steun!

Uitslag Cliëntenpanel

De meest recente enquête van het Cliëntenpanel ging over de **SPOEDAPOTHEEK IN HET ZIEKENHUIS** en over het **KENBAAR MAKEN VAN KLACHTEN**.

“Tevreden, maar ook verbeterpunten”

Spoedapotheek

Als patiënt kunt u buiten kantoortijden, in het weekend en op feestdagen bij de spoedapotheek in het Laurentius Ziekenhuis terecht voor alle spoedeisende recepten van de Huisartsenpost, Spoedeisende Hulp, dienstdoende tandarts en verloskundige. De spoedapotheek is gevestigd bij Apotheek Laurentiuskwartier in de polikliniekingang van het ziekenhuis.

Het merendeel van de deelnemers van de enquête geeft aan dat de bereikbaarheid, toegankelijkheid, klantvriendelijkheid, voorlichting en privacy van de spoedapotheek goed tot zeer goed is. Verbeterpunten zien ze vooral voor de ontvangst- en wachtruimte. Ze zouden deze graag wat groter zien met meer zitplaatsen, een voorziening voor koffie/thee of water en wat meer privacy. Informatie over de wachttijd wordt ook op prijs gesteld. Slechts 29% van de deelnemers was op de hoogte van de extra kosten die er zijn voor de spoedapotheek. Deze apotheek rekent een avond- en weekendtarief dat hoger is dan de tarieven die gelden tijdens kantooruren. Voor niet-dringende zaken

die tot een volgende werkdag kunnen wachten, raden wij u dan ook aan naar uw eigen apotheek te gaan zodra deze weer geopend is. Tip: op zaterdagen zijn meerdere openbare apotheken enkele uren geopend.

Verder vroegen we de deelnemers ook naar hun mening over een geneesmiddelen uitgifte automaat. De spoedapotheek wil hier in de toekomst in de nachtelijke uren gebruik van gaan maken. 48% was voor, 25% tegen en 27% had geen mening. Als voordelen werden gezien: efficiency, flexibiliteit en kortere wachttijden. Nadelen die genoemd werden zijn: het missen van persoonlijk contact en uitleg en dat het moeilijk zal zijn voor oudere mensen.

Karin Nijskens, lid cliëntenraad: “Over veel zaken zijn de deelnemers tevreden. Maar de enquête uitslag is voor ons ook een bevestiging dat er een aantal verbeterpunten zijn. Bijvoorbeeld verbouwen om meer ruimte te creëren als wachtruimte. Ook is het belangrijk dat klanten beter worden geïnformeerd over de extra kosten in het weekend.”

“Naar elke klacht zorgvuldig kijken”

Kenbaar maken van een klacht

Het tweede onderwerp van de enquête ging over de mogelijkheden voor het indienen van een suggestie, idee of klacht. Een ruime meerderheid (84%) weet dat het mogelijk is om deze kenbaar te maken bij het ziekenhuis. 21% van de deelnemers heeft wel eens een klacht of suggestie ingediend: meestal schriftelijk of via de website, rechtstreeks bij de medewerker of bij de klachtencommissie. De deelnemers waren wisselend tevreden over het resultaat. De overgrote meerderheid verkiest het zelf bespreken van de klacht met de hulpverlener of leidinggevende van de afdeling als beste manier om in de toekomst een klacht in te dienen.

Karin Nijskens: “Wij vinden dat naar elke klacht zorgvuldig moet worden gekeken. Wij vinden het fijn om te zien dat meer dan 80% van de deelnemers aan de enquête weet dat je ook een suggestie kunt aangeven. Wij dachten dat dit niet echt bekend was. Fijn te horen dat men vindt dat het zelf bespreken van de klacht met de desbetreffende persoon de voorkeur heeft.”

Volgende enquête

De volgende enquête is in september uitgezet. In het Laurierblad van december leest u weer de resultaten!

Bent u al lid van ons Cliëntenpanel?

Wij zijn op zoek naar nieuwe leden voor ons Cliëntenpanel. Dit panel bestaat uit huidige en toekomstige patiënten en bezoekers van ons ziekenhuis. Wilt u graag uw wensen, ervaringen en meningen met ons delen? Wij nodigen u graag uit lid te worden. Kijk op www.lzr.nl/clientenpanel en meld u aan!

Bart Liedekerken

Huisartsenpraktijk Nieuwe Baan in Merum-Herten

Ik ben huisarts sinds 2000. Dit is het jaar waarin mijn vrouw, Resi Sledsens, en ik samen zijn gestart met onze praktijk in Herten-Merum. Het was een gesteunde vrije vestiging. Dat wil zeggen dat we geen praktijk hebben overgenomen, maar met nul patiënten zijn begonnen. Door de komst van de nieuwbouwwijken Molenveld, Musschenberg en Oolderveste zou er een tekort aan huisartsen gaan ontstaan.

Kraamvisites

In de afgelopen jaren is met de wijk Oolderveste ook onze praktijk gegroeid. Het bijzondere aan onze praktijk is met name de jonge populatie. Ongeveer een kwart van onze patiënten is jonger dan 13 jaar en 70 procent van onze visites zijn dan ook kraamvisites. Het is erg speciaal om als huisarts al deze kinderen vanaf de geboorte te zien opgroeien en ontwikkelen!

Korte lijnen met Laurentius

Mijn vrouw en ik hebben het werk gelijk verdeeld. Met onze vijf kinderen is er immers naast het werk ook nog genoeg te doen. Hoewel je als huisarts een vrij individualistisch beroep hebt, heb ik gelukkig ook veel contact met collega's in het ziekenhuis. Doordat er gezamenlijke nascholingen worden georganiseerd, leer je ook nieuwe collega's van het Laurentius Ziekenhuis snel kennen. Dat vind ik ook belangrijk. Het is veel prettiger als je weet wie je aan de lijn hebt als je telefonisch overleg hebt met een specialist over een patiënt. De zorg voor de patiënt kan immers alleen maar beter worden als de verschillende artsen goed met elkaar samenwerken.

Nieuwe Spoedpost

Recent is het besluit genomen om de Huisartsenpost te verhuizen naar het Laurentius Ziekenhuis. Er zal een nieuwe spoedpost komen, die heel nauw gaat samenwerken met de Spoedeisende Hulp van het ziekenhuis. Ik denk dat het voor de patiënten een stuk duidelijker gaat worden. Nu moet je als patiënt, in de avond en weekenduren, nog zelf kiezen waar je naartoe gaat: de huisartsenpost of de Spoedeisende Hulp in het ziekenhuis. In de toekomst komt er één loket voor alle spoedeisende zaken. Achter de schermen wordt momenteel hard gewerkt om deze 'fusie' goed te regelen.

Nieuwe ontwikkelingen

Ik zie uit naar deze nieuwe situatie met een nieuw team en nieuwe samenwerkingen. Ik ben er van overtuigd dat de zorg voor de patiënt hierdoor verbeterd. Ik vind het trouwens ook leuk om weer eens op een andere plek te werken. En wat onze eigen praktijk betreft, ook daar gaan we met onze tijd mee. Binnenkort kunnen onze patiënten namelijk digitaal een afspraak plannen en via de e-mail een medische vraag stellen. Allemaal heel handig natuurlijk, maar het beschuit met muisjes eten bij een kraamvisite blijft gelukkig ook bestaan!

Stap voor stap naar een nieuwe uitstraling

Laurentius bouwt nieuw en knapt op. Na de ingebruikname van de eerste fase van de nieuwbouw, zijn ook verschillende afdelingen in de oudbouw verhuisd en/of gerenoveerd. Zo werken we stap voor stap toe naar een ziekenhuis met een frisse moderne uitstraling. Ook zijn het goede momenten om bepaalde visies op zorg te realiseren en looplijnen voor patiënten te verbeteren. Afgelopen zomer is er hard gewerkt om twee nieuwe centra te openen in ons ziekenhuis: het Moeder & Kind Centrum en het Hart-Longcentrum.

Kersverse ouders Henk-Jan en Brigitta uit Born: "We vinden het een heel mooi centrum. Onze kamer is van alle gemakken voorzien. Ook erg fijn dat de partner kan blijven overnachten. Het personeel is super, niks is teveel gevraagd."

Moeder & Kind Centrum

In augustus is ons nieuwe Moeder & Kind Centrum geopend: alle zorg voor (aanstaande) moeders en kinderen bij elkaar op één afdeling. De kinderafdeling, neonatologie, kraamafdeling en de verloskundige zorg zijn hier geïntegreerd volgens de principes van de gezinsgerichte zorg (family centred care). Er zijn eenpersoons kraamsuites en couveusesuites waar de moeder en het kind samen kunnen verblijven, ongeacht of één van beide nog extra zorg nodig heeft. In de kraamsuite verblijft de moeder vóór de bevalling, tijdens de bevalling en indien nodig ook nog daarna. In de suite is alle noodzakelijke apparatuur aanwezig om het kind veilig op de wereld te helpen. De partner wordt zoveel mogelijk betrokken bij de zorg en

kan, indien gewenst, ook in dezelfde kamer overnachten.

Janneke Raaijmakers en Robertjan Mulder, kinderarts en gynaecoloog in het Moeder & Kind Centrum: "Ons uitgangspunt is dat kinderen en hun ouders of verzorgers bij elkaar horen, daarom betrekken we de ouders zoveel mogelijk bij de zorg voor hun kind. In de meeste Moeder & Kind centra in Nederland gaat het vooral om de zorg rond de bevalling. In Laurentius hebben we er bewust voor gekozen om de zorg voor kinderen van 0 tot 18 jaar in één centrum onder te brengen. Dit moet ook resulteren in nog nauwere samenwerking tussen het team kindergeneeskunde en kraamverloskunde in ons ziekenhuis."

Hart-Longcentrum

Eind augustus was ook het nieuwe Hart-Longcentrum klaar. In het Hart-Longcentrum zijn de poliklinieken Cardiologie en Longgeneeskunde gehuisvest en ook de functieafdelingen voor hart- en longonderzoek. Waren deze afdelingen voorheen verspreid over het ziekenhuis, nu kan de patiënt in één poliklinisch centrum terecht voor zowel onderzoek als voor de afspraak bij de longarts of cardioloog. Herman-Jan Pennings, longarts: "Voor ons was het een logische stap om samen een poliklinisch centrum op te zetten. Door de samenhang van het hart en de longen is er een behoorlijke patiëntengroep die wij delen. We zijn tevreden over het eindresultaat. Het is een mooi centrum geworden met aandacht voor rust en privacy."

"Een groot voordeel is dat de ruimte voor de hartfilmpjes (ECG) nu direct gelegen is aan de centrale wachtruimte en vlakbij de spreekkamer", vertelt cardioloog Roger van der Borgh. "Bij patiënten die een afspraak hebben bij de cardioloog, wordt veelal van tevoren een hartfilmpje gemaakt."

De eerste indruk van de patiënten in de wachtkamer is positief. **Meneer In der Hees:** "De afdeling is heel mooi geworden met de kleuren en nieuwe inrichting. Het is wel in het oude gebouw, maar het ziet er helemaal nieuw uit." **Mevrouw Wirtz:** "De afdeling is veel frisser en ziet er veel uitnodigender uit."

De route voor de patiënt is nu kort. Dit wordt ook door de patiënten als een stuk patiëntvriendelijker ervaren. Dit geldt overigens ook voor andere onderzoeken."

Verbouw en 2de fase nieuwbouw

De verbouwfase met renovatie van poliklinieken, verpleegafdelingen en laboratoria loopt nog door tot en met 2018. Naast de verbouw staat er ook nog een 2de gedeelte nieuwbouw op de planning. Daarbij gaat het om het realiseren van de nieuwe hoofdentree, het nieuwe restaurant en vergadercentrum, de IC en de aansluiting van de nieuwbouw op het bestaande gebouw d.m.v.

een lichtstraat. Voor de realisatie van deze fase zullen eerst sloopwerkzaamheden worden verricht. Als eerste zal een gedeelte (de 'korte poot') van het Bartelsspaviljoen (gebouw met E0, E1, E2) aan de beurt zijn. Dit is gepland voor september / oktober 2016.

Waarom heb je een hart?

De 8-jarige Emely van de Beek is heel nieuwsgierig naar de werking van het hart. Haar moeder is onder behandeling van een cardioloog en daarom wil ze hier graag alles over weten. Emely heeft zich thuis goed voorbereid en heeft zelfs een boekje gemaakt met alle vragen die ze wil stellen. Vandaag heeft ze een afspraak met dokter Göbel, cardioloog in het Laurentius Ziekenhuis. Hij legt haar uit hoe het hart werkt.

Waarom heb je een hart?

Eigenlijk kun je het hart zien als de motor van je lichaam. Zonder hart kun je niet leven, en daarom is het één van de belangrijkste organen in ons lichaam. Het hart is een spier die het bloed door het hele lichaam pompt. Dit is heel belangrijk, want in het bloed zitten voedingsstoffen en zuurstof die overal in het lichaam nodig zijn. Het hart zorgt er dus voor dat het bloed steeds rondjes in je lichaam maakt en op alle plaatsen komt waar het nodig is.

Hoe ziet het hart er van binnen uit?

Dat zal ik je laten zien aan de hand van een modelhart. Het hart is verdeeld in een linker- en een rechterhelft. Allebei de helften bestaan uit een boezem en een kamer. De boezems zitten aan de bovenkant, de kamers aan de onderkant. Je hart heeft dus vier verschillende ruimtes. Tussen de boezem en de kamer zitten kleppen. Die zorgen ervoor dat het bloed maar één kant kan uitstromen. Verder zit er aan allebei de hartkamers een dik bloedvat vast. Dit zijn de slagaders en hierdoor wordt het bloed het lichaam in gepompt.

Werkt het hart samen met andere organen?

Het hart werkt heel nauw samen met de longen. Je kunt bijvoorbeeld niet hardlopen wanneer je hart en longen niet goed werken. In de longen neemt het bloed de

zuurstof op. Vervolgens pompt je hart het bloed door het lichaam. Eigenlijk kun je het hart en de longen zien als één groot orgaan. Wanneer je longproblemen hebt, heb je vaak ook een hartprobleem. En andersom geldt dit natuurlijk ook.

Wat gebruikt u allemaal om het hart te onderzoeken?

Een hart dat goed werkt, maakt geluid. Met een stethoscoop kunnen we horen of het hart normaal slaat. Je hoort dan 'boem boem'. Dit zijn de hartkleppen die sluiten. Heb je jouw eigen hart wel eens horen kloppen?

Emely schudt nee. Dokter Göbel geeft haar de stethoscoop en houdt hem tegen haar hart. Emely zegt dat ze niks hoort en dokter Göbel moet lachen. Nu houdt hij de stethoscoop tegen zijn eigen hart. Dit keer hoort Emely wél het hart kloppen. Er verschijnt een grote glimlach op haar gezicht.

Naast dat we het hart beluisteren, maken we soms ook een hartfilmpje en een hartecho. Op de echo zie je het hart dan echt bewegen. Kijk maar hier op de computer. Wonderlijk hè, dat het hart het maar blijft doen? Het klopt wel 100.000 keer op een dag!

Wat doet u als het hart niet goed werkt?

Dat ligt er aan wat er precies aan de hand is. Wanneer iemand een hartritmestoornis

heeft, dan krijgt hij soms een pacemaker. Dit is een soort computertje in het lichaam, met twee draadjes die verbonden zijn met het hart. Wanneer het eigen ritme van het hart niet goed klopt, geeft de pacemaker elektrische stroomstootjes af om het hart te stimuleren. De pacemaker zorgt er dus voor dat het hart in het juiste ritme blijft kloppen. Daarnaast sturen we mensen ook door naar de hartchirurg. Bijvoorbeeld wanneer de hartklep niet goed werkt. De patiënt krijgt dan een nieuwe hartklep.

Kan iemand een nieuw hart krijgen?

Ja, dat kan maar dat gebeurt niet heel vaak. Iemand krijgt alleen een nieuw hart wanneer niks anders meer helpt. Wist je dat een mens ook alleen maar een hart van een ander mens kan krijgen? Een hart van een dier werkt niet in een mensenlichaam.

Ik heb nog één laatste vraag: mag ik uw handtekening?

Natuurlijk! Zal ik hem zetten in je vragenboekje? Ik geef je er ook meteen een stempel van het ziekenhuis bij.

Dokter Göbel vindt dat Emely zich heel goed heeft voorbereid en erg goede vragen heeft gesteld. En Emely weet het nu zeker: ze wil later ook hartzak worden!

Nieuwsgierige kinderen gezocht!

Kent u ook een kind dat boordevol vragen zit? Bijvoorbeeld over hoe het menselijk lichaam werkt of wat er zoal in het ziekenhuis gebeurt? Wanneer hij of zij deze vraag zelf een keer wil stellen aan een dokter, stuur dan een e-mail met de vraag, de naam en leeftijd van het kind en de contactgegevens naar communicatie@lzl.nl.

Help, mijn oren suizen

Heel vervelend, een piepgeluid in je oor na het uitgaan of een concertbezoek. Het gesuis of gepiep is meestal de volgende ochtend weer weg. De meeste mensen maken zich er dan ook niet zo druk om. Maar wat nu als het hinderlijke geluid niet weg gaat? Tinnitus (de medische term voor oorsuizen) kan leiden tot ernstige gevolgen op psychisch en sociaal gebied. Wanneer moet je naar het ziekenhuis? En wat kun je doen om tinnitus te voorkomen?

Wat is tinnitus?

“Oorsuizen/tinnitus is het horen van geluiden in je hoofd, die niet van buitenaf komen,” legt KNO-arts Liesbeth Willems uit. “Het kan gaan om verschillende vormen van geluid zoals: geruis van de wind, gierende fluitketels, gebrom, gefluit, gerinkel en het geluid van straaljagers. Deze geluiden ontstaan doordat het gehoororgaan of de zenuwbanen (zonder dat er daadwerkelijk geluiden zijn) signalen doorgeven die in de hersenen de betekenis ‘geluid’ krijgen. Bij sommige mensen is tinnitus bijna continu aanwezig en dermate hinderlijk dat ze in de dagelijkse bezigheden belemmerd worden. Dan is het tijd om er werk van te maken en professionele hulp te zoeken.”

Hoe ontstaat tinnitus?

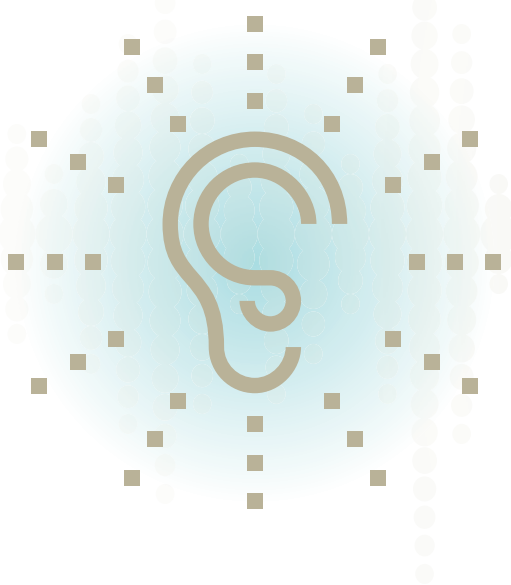
“Een bekende oorzaak is veelvuldige en langdurige blootstelling aan harde geluiden, zoals in een uitgaansgelegenheid of tijdens een evenement met harde muziek, waardoor het gehoor schade oploopt. Het zijn echter niet alleen jongeren die last van oorsuizen hebben, ook veel senioren hebben er last van. De klachten kunnen ook een tijd later ontstaan, lang na de daadwerkelijke oorzaak, zoals langdurige blootstelling aan hard lawaai.”

Hoe wordt de diagnose gesteld?

“In het Laurentius Ziekenhuis kun je, na verwijzing van je huisarts, terecht voor een diagnose. Wij doen een volledig KNO-onderzoek, waarbij we kijken naar de oren, neus en keel. Daarnaast doen we gehoortesten en we onderzoeken het gebied van de hals en rondom het oor. Soms is het ook nodig om het bloed te onderzoeken, of een röntgenfoto, CT-scan of MRI-scan te maken. Bloedonderzoek vindt plaats wanneer gedacht wordt aan een infectie als verklaring voor de tinnitus of ter uitsluiting van meer algemene ziektes als bloedarmoede, schildklierproblemen of suikerziekte. Deze kunnen namelijk ook oorsuizen veroorzaken. Beeldvormend onderzoek, zoals een röntgenfoto of scan gebeurt met name bij éézijdige binnenoorslechthorendheid met oorsuizen, om afwijkingen aan de hersenen uit te sluiten.”

Hoe kun je het beste omgaan met de klachten?

“Tot op heden is er voor de meeste patiënten helaas nog geen behandelmethodede om tinnitus volledig te genezen, maar er zijn wel verschillende mogelijkheden om de klachten te verminderen en er beter mee

Mogelijke oorzaken van oorsuizen:

- (Langdurige) blootstelling aan hard geluid
- Afsluiting van de gehoorgang door bijvoorbeeld oorsmeer, water of een watje
- Ouderdomslethorendheid
- Beschadiging van het oor door een ongeval, of na een hersenschudding
- Ontsteking van het oor bij griep en na een verkoudheid
- Medicijngebruik
- Afwijkingen aan gebit en kaak
- Stress, waardoor een hormonale verandering kan ontstaan

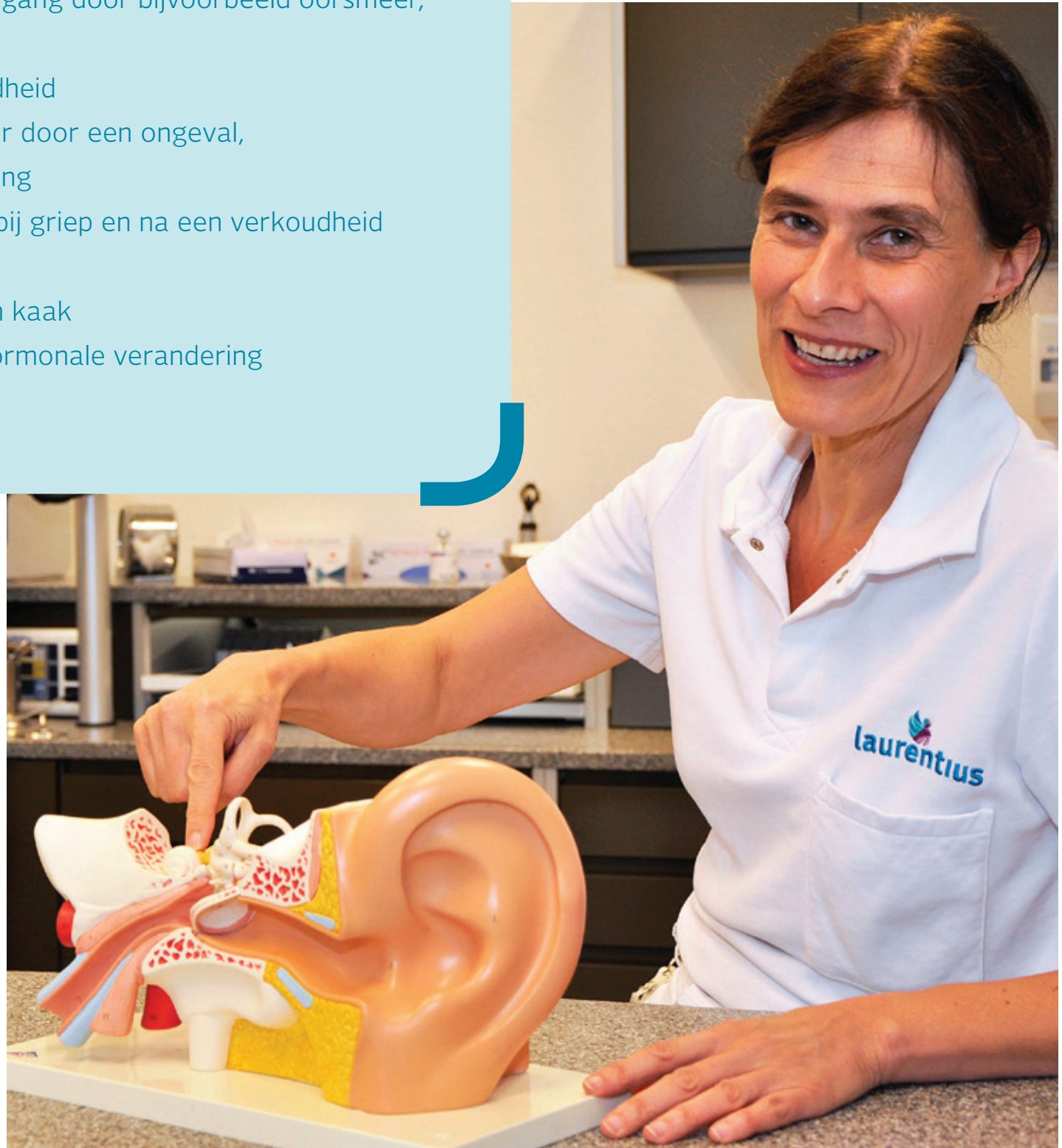

“Meer ontspannen,
minder klachten.”

te leren omgaan. Een voorbeeld van een succesvolle behandelmethode is ‘Cognitieve gedragstherapie’ (CGT), waarbij we intensief samenwerken met het audiologisch centrum van Adelante. Hier leren mensen om op een gezonde manier om te gaan met hun klachten en meer te ontspannen. Ontspanning kan namelijk ervoor zorgen dat de klachten minder worden. De behandeling is gericht op het verminderen van negatieve gedachten en gevoelens rondom tinnitus, waardoor de geluiden als het ware meer naar de achtergrond verdwijnen.”

“Een andere methode die ook voor sterke vermindering van klachten kan zorgen, is ‘sound enrichment’. Oftewel het maskeren van oorsuizen. Dit werkt vooral goed bij mensen met ouderdomslethorendheid, die gebruik maken van een gewoon hoortoestel. Dit apparaat versterkt namelijk natuurlijke geluiden van buitenaf en geeft deze door aan het oor, waardoor het oorsuizen kan worden overstemd. Het toestel kan ook een zacht geluid produceren, dat niet door omstanders wordt gehoord, zodat het oorsuizen minder opvalt. Er zijn dus diverse methodes die kunnen helpen met het verlichten of zelfs teniet doen van de klachten,” aldus Liesbeth Willems.

 Kijk voor meer informatie op www.tinnitus.nl

Wat kun je zelf doen om tinnitus te voorkomen en verminderen?

- Gebruik tijdens evenementen met muziek goed passende oordoppen;
- Sta niet dichtbij geluidsboxen;
- Luister niet te lang en te hard naar muziek met een koptelefoon;
- Maak regelmatig gebruik van ontspanningstechnieken. Tinnitus wordt namelijk verergerd door stress, paniekaanvallen en angst;
- Neem contact op met je huisarts als je vermoedt dat je medicatie (waaronder bloeddruk verlagende medicijnen) een rol speelt bij het ontstaan of verergeren van tinnitus.

Shared

Decision Making

“Samen komen we tot een weloverwogen keuze over het behandeltraject na diagnose kanker”

Als je de diagnose kanker hebt gekregen, is dat een emotionele gebeurtenis. Dit is dan ook niet het juiste moment om ingrijpende beslissingen te nemen. Je hebt immers tijd nodig om tot een weloverwogen keuze te komen over de medische vervolgstappen.

Tegenwoordig heb je als patiënt een groter aandeel in de keuze voor een specifieke behandelmethode of ingreep. Waar het vroeger gebruikelijk was dat de arts de patiënt min of meer voorschreef wat er diende te gebeuren, ligt nu de nadruk op het gezamenlijk tot de juiste keuze komen voor een persoonlijk geschikte behandelmethode. Een digitaal hulpmiddel hierbij is de zogenoemde Keuzehulp, die tot nu toe beschikbaar is voor mensen met prostaat­kanker, borstkanker of uitgezaaide dikke darmkanker.

“Het is belangrijk dat de specialist jou voldoende informatie geeft over de mogelijkheden die er zijn, nadat de diagnose is gesteld,” vertelt uroloog Dennis Oerlemans. “Iedereen heeft immers andere voorkeuren, ideeën en verwachtingen ten aanzien van behandel­methoden en de gevolgen hiervan. Daarom is het belangrijk om de voor- en nadelen van de opties goed door te nemen. Sommige mensen met prostaat­kanker hebben bijvoorbeeld de keuze

uit een operatie, bestraling of actief volgen (de patiënt staat wel onder controle, maar er wordt niet ingegrepen, tot de symptomen verergeren of de gezondheidssituatie verslechtert). Door patiënten goed te informeren over de mogelijkheden en potentiële gevolgen daarvan, hebben ze een deel van de regie zelf in handen en zijn ze achteraf vaker tevreden met de gemaakte keuze.”

De patiënt beslist

“Het doel van shared decision making is samen tot een goed behandelplan komen. Dit doen we als specialisten elke dag. Hierbij kan voor het maken van verschillende afwegingen, gebruik worden gemaakt van een Keuzehulp,” legt internist Kirsten Aaldering uit. “Dit is een online hulpmiddel, dat voor een bepaalde groep patiënten beschikbaar is. Hierbij log je in met een code die je van de specialist krijgt. Vervolgens krijg je informatie over de ziekte, verschillende behandel­methoden, nacontroles en de lange termijn uitkomsten van veelgebruikte

behandelingen. Daarna worden er meerkeuze vragen gesteld over wat voor jou belangrijk is. Voor de één weegt een bepaald voor- of nadeel namelijk zwaarder dan voor iemand anders. Aan het einde krijg je een samenvatting van jouw voorkeuren, die je kunt uitprinten en meenemen naar het gesprek met jouw behandelend arts. Iedere patiënt beslist uiteindelijk zelf wat er gebeurt met betrekking tot zijn of haar behandelplan. Ik geef als specialist uiteraard informatie en sturing vanuit mijn expertise. Samen zorgen we ervoor dat elke patiënt een persoonlijk geschikte keuze kan maken.”

Wilt u meer weten over de diverse keuzehulpen? Vraag dan uw arts om meer informatie over de keuzehulpen die momenteel beschikbaar zijn: Adjuvant Online, Predict Tool, Mammaprint (voor borstkanker), keuzehulp uitgezaaide dikkedarmkanker, prostaat­kanker keuzehulp of BPH keuzehulp (voor plasklachten bij een vergrote prostaat).

Het Kenniscentrum voor Incontinentie en Verzakking

Ongewild urineverlies bij vrouwen is een veel voorkomend, maar vooral ook lastig probleem. Toch gaan vrouwen niet snel naar de dokter, omdat ze denken dat incontinentieklachten horen bij het ouder worden. Doorgaans zijn de klachten echter goed te verhelpen. Incontinentie en verzakking bij vrouwen zijn nauw met elkaar verbonden, daarom hebben wij de behandeling van deze aandoeningen samen in één centrum ondergebracht: het Kenniscentrum voor Incontinentie en Verzakking (KCIV).

In het KCIV vinden alle benodigde onderzoeken op dezelfde dag plaats, en u wordt door zowel de gynaecoloog als de uroloog gezien.

Voorafgaand aan uw afspraak in het ziekenhuis heeft u een vragenlijst moeten beantwoorden. Op basis van deze gegevens wordt bepaald welke onderzoeken voor u noodzakelijk zijn.

1

Wat gebeurt er precies op zo'n dag?

Op de dag van uw afspraak meldt u zich bij de polikliniek Urologie. U wordt vervolgens ontvangen door één van de continetieverpleegkundigen. Zij zal u informeren over wat er vandaag gaat gebeuren en uw bezoek aan de uroloog / gynaecoloog begeleiden.

2

3

Als alle onderzoeken zijn afgerond gaan de uroloog en gynaecoloog met elkaar in overleg en worden de onderzoeken geëvalueerd. Vervolgens worden de bevindingen met u besproken en krijgt u een behandeladvies. In dit behandeladvies wordt vastgelegd of u verder onderzoek nodig heeft, en zo ja, wat voor onderzoek? Dit kan bijvoorbeeld zijn dat u onder behandeling komt van een uroloog, gynaecoloog, maag darm lever-arts of een bekkenfysiotherapeut.

U krijgt nu het onderzoek. Afhankelijk van uw klachten kan het onderzoek bestaan uit o.a. een echo, een bekkenbodem- en inwendig onderzoek, uitstrijkje, röntgenfoto, inkijk in de blaas, of een urodynamisch onderzoek waarbij de druk wordt gemeten in de blaas, de plasbuis en de buik. In totaal zal dit ongeveer een half uur tot één uur duren.

Oktober borstkankermaand

Ieder jaar in oktober wordt er wereldwijd aandacht gevraagd voor borstkanker. Ook in het Laurentius Ziekenhuis staan we stil bij deze ziekte en worden er activiteiten georganiseerd speciaal voor borstkankerpatiënten.

Betere opsporing borstkanker door 3D-mammografie

Gelukkig staat de techniek niet stil. In het Laurentius Ziekenhuis zijn we eerder dit jaar gestart met het maken van 3-dimensionale opnamen van de borst bij een mammografie (borstonderzoek). Doordat de buis kan bewegen in een hoek van 15 graden is het makkelijker tumoren zichtbaar te maken die zich verschuilen achter gezond weefsel. Uit onderzoek blijkt dat met de 3D-scanner maar liefst 40% meer tumoren worden opgespoord dan met de klassieke tweedimensionale techniek. Het aantal gevallen waarbij er ten onrechte een plekje als verdacht werd gezien, is met 15% afgenomen. Dit heeft voor de patiënt een groot voordeel, namelijk dat onnodig extra onderzoek vermeden kan worden. De klassieke 2D-mammografie is inmiddels geheel vervangen door 3D-mammografie. De dosis straling die wordt gebruikt

tijdens het gehele mammografieonderzoek is overigens vergelijkbaar.

Wederom een roze lintje voor borstkankerzorg

Het welbekende roze lintje voor goede borstkankerzorg is in juli wederom uitgereikt aan het Laurentius Ziekenhuis. Hiermee bewijzen we te voldoen aan de eisen van pati-

Activiteiten borstkankermaand

1 OKTOBER:
verwendag voor borstkankerpatiënten in Toon Hermans Huis

12 OKTOBER:
informatiebijeenkomst over borstkanker (thema: Late Gevolgen)

entgerichte zorg zoals die gesteld worden in de Monitor Borstkankerzorg.

Een mooi en verzorgd uiterlijk, ook na een chemo

De gevolgen van een chemokuur zijn vaak ook aan het uiterlijk af te lezen. Omdat niemand er graag ziek uit ziet, organiseert de stichting Look Good...Feel Better workshops 'uiterlijke verzorging bij kanker'. De stichting Vrienden van Laurentius wil deze workshops ook in het Laurentius Ziekenhuis (blijven) aanbieden. Lees meer hierover op de volgende pagina.

Uit onderzoek blijkt dat met de 3D-scanner maar liefst 40% meer tumoren worden opgespoord dan met de klassieke tweedimensionale techniek.

Maak kennis met de **Vrienden van Laurentius**

Look Good...Feel Better Er goed uit zien, ondanks de gevolgen van kanker

Voor veel mensen met kanker geeft een verzorgd uiterlijk houvast. Niemand wil er immers ziek uit zien. De stichting Look Good... Feel Better verzorgt workshops uiterlijke verzorging bij kanker. In een ontspannen sfeer ontvangen de patiënten tips en professionele adviezen hoe ze, ondanks de gevolgen van een chemokuur, er toch mooi en verzorgd uit kunnen zien.

Workshop

Speciaal getrainde schoonheidsspecialisten laten zien hoe de huid het beste verzorgd kan worden en welke make-up het mooiste staat. Daarnaast zijn er talloze mogelijkheden om te experimenteren met pruiken, sjaals en andere alternatieven. Met het professionele advies van een haarwerker vindt elke patiënt een 'look' die bij hem of haar past. Een mooi en verzorgd uiterlijk versterkt het zelfvertrouwen en het gevoel van eigenwaarde. En dat is enorm belangrijk tijdens de behandeling!

De stichting Vrienden van Laurentius wil graag haar steentje bijdragen door de financiële middelen te werven zodat we de workshops van Look Good...Feel Better in het Laurentius Ziekenhuis kunnen aanbieden. Per jaar bedragen de kosten van drie geheel verzorgde workshops € 1200,-. Wilt u dit initiatief steunen?

Uw bijdrage is welkom!

Maak uw bijdrage over naar de stichting Vrienden van Laurentius:
IBAN NL90RABO0302596064 o.v.v. Look Good, Feel Better.

Kijk ook op: www.vriendenvanlaurentius.nl

Richard Schepers (rechts) overhandigt de tablet aan Kees Nuyens, Guy Raven, Spoedeisende Hulp arts en Sandra van der Loo, teamleidster Spoedeisende Hulp.

Tablet geschonken aan de kinderkamer Spoedeisende Hulp

Aan het begin van dit jaar verhuisde de Spoedeisende Hulp (SEH) naar de nieuwbouw van het ziekenhuis. De wens van de afdeling was om kinderen die geholpen worden op de SEH met behulp van een tablet wat afleiding en vermaak te bieden. De aanvraag hiervoor werd ingediend bij de stichting Vrienden van Laurentius. Richard Schepers uit Roermond hoorde van het verzoek en besloot een tablet ter beschikking te stellen.

Aangenamer verblijf voor kinderen

Richard Schepers: "Zodra kinderen met pijn, vaak volledig uit hun dagelijks ritme, kennis maken met de Spoedeisende Hulp is het belangrijk om een prettige en veilige omgeving te bieden. Over de medische kant van het verhaal kan ik weinig zeggen, ik vind het wel aannemelijk dat een kindvriendelijke omgeving een ontspannen houding stimuleert. Het maakt de kinderen minder angstig en het bezoek aan de Spoedeisende Hulp aangenamer en dus ook prettiger voor het zorgpersoneel. In deze tijd vermaken kinderen zich met elektronica. Het is daarom dat ik voor de afleiding van deze patiëntjes, op persoonlijke titel, een tablet ter beschikking stel voor enig vermaak en rust. Ik hoop dat veel patiëntjes hierdoor meer plezier hebben bij het ter plekke herstellen, zodat zij sneller gezond naar huis kunnen."

Gul gebaar

"De Stichting Vrienden van Laurentius is zeer ingenomen met deze gift", reageert bestuurslid Kees Nuyens. "Eén van de projecten van de stichting is het kindvriendelijk maken van de Spoedeisende Hulp. Een tablet is een uitstekend middel om kinderen te laten ontspannen en de behandeling minder stressvol te laten verlopen. Namens de stichting en het ziekenhuis wil ik Richard Schepers bedanken voor dit gulle gebaar."

kinderpagina

Zoek de 5 verschillen:

Woordzoeker

Zoek de onderstaande woorden in de woordzoeker. Het thema voor deze puzzel is 'kinderen in het ziekenhuis'. De overgebleven letters vormen een vraag! Mail de oplossing van de puzzel en jouw antwoord op deze vraag naar communicatie@lzt.nl. Onder de juiste inzendingen verloten we een leuk kadootje!

Ambulance
Arts
Bed
Beterschap
Chirurg
Dokter
Drankje
Eten
Gips
Hart
Hechting
Infuus
Krukken
Lezen
Mama
Papa
Pijn
Pil
Scan
Slapen
Spelen
Speelkamer
Spuut
Test
Verdoving
Verzorgen
Ziek

A	M	B	U	L	A	N	C	E	W	V
A	T	E	H	D	R	A	N	K	J	E
G	E	T	E	N	E	B	J	P	S	R
I	E	E	T	I	L	J	D	I	P	D
P	K	R	U	K	K	E	N	J	U	O
S	E	S	A	R	T	S	Z	N	I	V
H	E	C	H	T	I	N	G	E	T	I
P	N	H	S	D	A	E	Z	O	N	N
M	A	A	E	C	H	I	R	U	R	G
R	V	P	S	L	A	P	E	N	A	M
I	K	A	A	H	A	R	T	N	D	A
N	S	P	E	L	E	N	P	T	O	M
F	I	E	D	G	E	Z	I	E	K	A
U	D	E	T	E	S	T	L	A	T	A
U	B	V	E	R	Z	O	R	G	E	N
S	P	E	E	L	K	A	M	E	R	N

Op een leuke manier naar een gezond gewicht

Bekijk op onze website ook het filmpje over Rayen, die met behulp van het Obesitas Centrum succesvol afvalt!

Het Obesitas Centrum van het Laurentius Ziekenhuis biedt een uitgebreid behandelingsprogramma voor kinderen en jongeren (4 t/m 17 jaar) met ernstig overgewicht, inclusief begeleiding aan hun ouders. In het behandelplan is er aandacht voor allerlei aspecten zoals eten en drinken, beweging, gedrag en ontwikkeling en familie. In oktober start er weer een behandelprogramma, met een aantal aanpassingen. Omdat het behandelprogramma behoorlijk intensief kan zijn voor zowel ouders als kind, hebben we het voor onze patiënten makkelijker gemaakt:

- Vanaf oktober 2016 zijn de informatiemomenten van zowel ouders als kinderen gekoppeld aan de sportmomenten.
- De activiteiten doen we nu allemaal op dezelfde locatie, waardoor de reistijd wordt verminderd.
- De informatiebijeenkomsten zijn nu frequenter, maar minder lang en worden afgewisseld met bewegingsactiviteiten.

Na schooltijd kunnen de kinderen dus lekker actief bezig zijn en daarnaast ook nog iets leren over gezonde leefstijl! Willen jij en je ouders meer weten over het Obesitas Centrum en de behandelmogelijkheden? Kijk dan op onze website voor meer informatie:

kinderenin.laurentiusziekenhuisroermond.nl/obesitas-centrum

Patiëntje in the picture

Chaliesha gaat binnenkort naar groep 2, maar heeft al drie beroepen op het oog: kapster, nagelstyliste en schoonheidsspecialiste! De enthousiaste 5-jarige is twee dagen in ons ziekenhuis geweest, waar ze drankjes heeft moeten drinken om haar darmen leeg te maken. Dat deed ze zo knap dat ze al meerdere stickerkaarten van de kinderafdeling heeft vol mogen plakken! Het verblijf in het ziekenhuis vond ze best fijn. "De speelkamer was erg leuk, daar heb ik met Disney-prinsesjes in een kasteel gespeeld," zegt Chaliesha. "Ook kreeg ik lekkere boterhammetjes met fruithagel en pindakaas én ik had een eigen douche!" Voordat school begint, heeft ze nog meer leuke dingen om naar uit te kijken: "Ik ga binnenkort paardrijden! Want ik ben gek op paarden, net als mama! En ik ga ook nog met mijn broertje Liano naar de camping, op bezoek bij onze tante."

Beterschap en een fijne vakantie, Chaliesha!

Welkom op onze OPEN DAG

Op zaterdag 1 oktober openen wij de deuren van het Moeder & Kind Centrum voor het publiek. Tijdens de open dag kunt u een kijkje nemen op de nieuwe afdeling. Ook zijn er diverse informatiestands in de ontvangsthuis van ons ziekenhuis waar u informatie kunt ontvangen over alles rondom zwangerschap, bevalling, borstvoeding geven en opgroeiende kinderen.

laurentius
moeder & kind
centrum

Bellypaint

Bent u zwanger en wilt u graag een mooie 'bellypaint' laten maken? Dat kan tijdens de open dag! Er is een professioneel grimeuse aanwezig die al vele buik-schilderingen heeft gemaakt.

Activiteiten voor kinderen

Natuurlijk zijn ook kinderen van harte welkom op de open dag. Speciaal voor hen is er een ballonnenclown en kunnen ze zich laten schminken.

De open dag is vrij toegankelijk.
Aanmelden is niet nodig!

Zaterdag 1 oktober

10.30 tot 15.30 uur

Locatie:
Ontvangsthuis
Laurentius Ziekenhuis
(bij hoofdingang)

 laurentius

Kijk voor meer informatie over het Moeder & Kind Centrum en over het programma van de open dag op www.laurentiusmkc.nl

AGENDA

Zwangerschap en bevalling in het ziekenhuis 19.30 uur

Dinsdag 4 oktober, 1 november en 6 september 2016

• zwangerschap • baring • het kraambed

Late gevolgen bij borstkanker 19.30 uur

Woensdag 12 oktober 2016

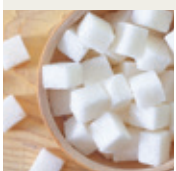
 Kijk t.z.t. voor meer informatie op www.lzr.nl/voorlichting

Toekomst nierpatiënt zonder ingrijpende behandelingen? 16.30 uur; Locatie: Oolderhof te Herten

Vrijdag 4 november 2016

Ontwikkelingen in de behandeling van nierpatiënten.
Sprekers o.a.: J. Wirtz en S. Boorsma (internist-nefrologen)

Diabetes: nieuwe ontwikkelingen 19.30 uur

Maandag 14 november en 20 december 2016

Sprekers: Ronald van Schelven en Sander Pathamamanoharan (internisten)

Borstvoeding 19.30 uur

Dinsdag 15 november en 20 december 2016

• het belang van borstvoeding geven • hoe komt moedermelk tot stand
• aanleghoudingen • kolven en bewaren moedermelk
• borstvoeding en werken

Fibromyalgie 19.30 uur

Woensdag 30 november 2016

 Kijk t.z.t. voor meer informatie op www.lzr.nl/voorlichting

blijf op de hoogte

Het laatste nieuws van uw ziekenhuis leest u op www.lzr.nl.

Volg het Laurentius Ziekenhuis ook op:

 www.facebook.com/laurentiusziekenhuis

 www.twitter.com/laurentius

 www.linkedin.com/company/laurentius-ziekenhuis

BELANGRIJKE TELEFOONNUMMERS

Receptie	0475	38 23 09
Spoed Eisende Hulp	0475	38 22 54
Patiëntencommunicatie	0475	38 22 36
Opname	0475	38 28 10
Bloedafname	0475	38 24 67
Inschrijfbureau	0475	38 27 31
Apotheek Laurentius Kwartier	0475	38 30 30

colofon

Informatie en nieuws van het Laurentius Ziekenhuis in Roermond

Redactie: Laurentius Ziekenhuis, afdeling Communicatie,
Postbus 920, 6040 AX Roermond

E-mail: communicatie@lzl.nl

Vormgeving: Creation Station

Fotografie: Laurentius Ziekenhuis & Fotostudio Karel Bingen

Oplage: 86.500 exemplaren